

MAATILAN YHTIÖITTÄMÄTTÄ JÄTTÄMISEN HYÖDYT JA SYYT

Kun maatila toimii perinteisenä, yksityisen elinkeinonharjoittajan yrityksenä, säilytetään monia hyötyjä, jotka osakeyhtiömuodossa eivät ole mahdollisia. Maatila, jolla on hyvä nettovarallisuus, pystyy tekemään pitkäjännitteistä, tehokasta verosuunnittelua. Nettovarallisuudesta, siis rakennuksista, koneista ja muista kestokulutushyödykkeistä koostuvaa poistopohjaa voidaan hyödyntää verotuspoistoilla tasaamaan vuosittaista tulonvaihtelua ja ehkäisemään veropiikkejä.

Hyvä nettovarallisuus hyödyttää elinkeinonharjoittajaa verotuksen suunnittelussa myös siten, että voidaan etsiä edullisinta ratkaisua ansio- ja pääomatulon jaolla vuosittain.

Maatilan yhtiöittämisessä tuloksentelemisen tarve korostuu. Jos maatilalta ei pysty tuottamaan riittävää kassavirtaa, ei sillä ole riittävää palkanmaksukykyä eikä muodostu voittoa osinkojen perusteeksi. Elinkeinoharjoittajan tilalla joustoa on enemmän ja yksityistalouden vaatimuksiin pystytään tilapäisesti vastaamaan, vaikka tilan kannattavuus ja kassavirta olisivat kehoja.

Jos maatilalta puuttuu pitkäjännitteisen toiminnan edellytys ja taloudenpito on leväperäistä, on se riittävä syy jättää tila yhtiöittämättä. Myös pian lähestyvä sukupolvenvaihdos kannattaa ottaa huomioon, jotta luopujat voivat omistaa yhtiötä vähintään 10 vuotta veroseuraamusten välttämiseksi.

Maatilan omistajien yksityistalous voi olla selkeä syy jättää yhtiöittämättä. Jos osakkailla on runsaasti velkaa tai yksityistalouteen kuluu merkittävästi rahaa, ei osakeyhtiö välttämättä pysty maksamaan tarvittavia palkkoja ja osinkoja. Ja vaikka palkanmaksukykyä löytyisikin, kasvaa omistajan ansiotulon veroaste kasvamistaan palkkasumman kasvaessa.

Jos maatilan omistajan luonne ei sovi hallintoasioiden hoitoon, voi osakeyhtiömuodon mukanaan tuoma, lakiin perustuva määrämuotoisuus olla kynnyskysymys. Hallituksen toiminta, yhtiökokoukset, tilinpäätökset sekä tilintarkastukset lisäävät toimistotyötä, vaikka ne tehostaisivatkin tilan johtamista.

Koska osakeyhtiö on lähes lopullinen yhtiömuoto ja sen kiinteä omaisuus ei ole enää henkilökohtaisessa omistuksessa, voi syntyä syy olla yhtiöittämättä ns. perintömaata. Henkisen valmiuden ja selkeän tulevaisuudenkuvan puuttuessa yhtiöittäminen kannattaa lykätä tai jättää kokonaan tekemättä.